

Deficitul bugetar trece de pragul de 3% stabilit de UE. Ce risca România în cazul unei proceduri de deficit excesiv

România s-ar putea confrunta cu o acțiune disciplinara din partea UE, în condițiile în care atât autoritățile române, cât și cele europene, estimează ca deficitul bugetar va depăși în 2019 și 2020 pragul de 3% stabilit la nivelul blocului comunitar.

Procedura a fost declansata împotriva României o singura data, în 2009, când Comisia a stabilit ca deficitul bugetar din 2008, de 5,2% din PIB, nu putea fi considerat o depășire exceptionala și nici temporara a pragului acceptat prin Pactul de Stabilitate și Creștere (PSC), apreciere care s-a făcut în cazul altor state afectate sever de criza globala și recesiunea subsecventa.

Practic, în situația în care statele membre deviază de la traiectoria de ajustare a deficitului structural, Comisia Europeană deschide Procedura de deviere semnificativa de la OTM, recomandând statelor să implementeze măsuri prin care să corecteze această deviere. România, alături de Ungaria, este încadrata în această procedura începând cu 2017 și, conform etapelor procedurii, raportează Comisiei (în aprilie și în octombrie) evoluțiile economice, situația fiscal-bugetara și măsurile implementate ca urmare a recomandărilor formulate de către Comisie. Un astfel de raport, semnat de fostul ministru al finanțelor Eugen Teodorovici, a fost transmis Comisiei în data de 15 octombrie 2019 ca răspuns la recomandările formulate de către aceasta în iunie 2019, iar proiecțiile din cadrul raportului transmis de România indica ajustarea deficitului structural începând abia cu 2022.

Concret, conform documentelor oficiale, Comisia a solicitat României să reducă din cheltuieli dacă nu implementează măsuri pentru majorarea semnificativa și rapida a veniturilor, ajustările structurale totale solicitate de executivul european fiind de 1,7% din PIB în 2019 și 1,95% din PIB în 2020.

Marti, Ministerul Finanțelor Publice a publicat proiectul de ordonanță de urgență privind rectificarea bugetara, care prevede o diminuare a veniturilor de peste 18 miliarde de lei și un deficit de 4,3% din PIB. Totodată, ministrul Finanțelor Florin Cîțu a anunțat marți ca bugetul pe 2020 va fi construit pe un deficit de 3,5% și asta în contextul în care se va respecta legislația în vigoare privind majorările de pensii, anume implementarea majorării pensiilor cu 40% de la 1 septembrie 2020.

Potrivit estimărilor Consiliului Fiscal, calendarul majorărilor de pensii duce deficitul la 7% din PIB în 2022, în condițiile în care impactul pe doar 3 luni în 2020 este de 0,6% din PIB. Însă importanta pentru decizia de declansare a procedurii este disponibilitatea Guvernului pentru corectarea abaterii, disponibilitate pe care cabinetul Orban a comunicat-o deja instituțiilor europene și instituțiilor financiare internaționale.

În cazul declansarii procedurii, România ar avea o perioada initiala de sase luni pentru aplicarea masurilor de corectie a abaterii de la tinta de deficit din recomandarea Consiliului, care de obicei este transmisa Guvernului în luna iunie. Premergator, Comisia trebuie sa înceapa o analiza, urmata de o propunere care trebuie aprobata de Consiliu.

Conform procedurilor, depasirea deficitului poate fi sanctionata cu amenzi în cazul statelor din zona euro sau înghetarea fondurilor europene pentru tarile din afara uniunii monetare la începutul anului urmator luarii deciziei, în cazul unor depasiri repetate. Suspendarea fondurilor structurale poate fi partiala sau integrala, în functie de cât de dispusa este tara în cauza sa ia masurile din recomandarea Comisiei pentru reducerea deficitului în marjele prevazute de PSC.

În cazul în care statul membru ia masurile corective necesare, Consiliul ridica suspendarea creditelor de angajamente si, în acelasi timp, decide reincluderea lor în buget.

Pe de alta parte, deficitul bugetar sub 3% din PIB reprezinta, de asemenea, un criteriu obligatoriu pentru adoptarea euro, dar autoritatile române nu urmaresc aderarea la uniunea monetara înaintea anului 2024.

Un scenariu negativ pentru anul viitor ar fi cel în care România s-ar angaja la reducerea deficitului, însa Comisia si alte institutii precum FMI sau agentiile de rating nu ar considera ca masurile de redresare a deficitului sunt suficiente. Asta în conditiile în care ministrul Finantelor a anuntat ca are în vedere un deficit de 3,5% pentru bugetul din 2020.

Asta ar putea crea un cartof fierbinte la Bucuresti, în contextul în care 2020 este un an electoral dublu iar guvernul Orban, prin mai multe voci, a anuntat ca va respecta legislatia în vigoare si anume ca va majora pensiile de la 1 septembrie 2020. Potrivit oficialilor guvernamentali, bugetul pe 2020 ar urma sa includa banii pentru majorare.

Pe termen scurt, cea mai grava consecinta a depasirii limitei de deficit bugetar si declansarii procedurii de deficit excesiv ar fi fragilizarea pozitiei României pe pietele internationale, astfel ca dobânzile aferente împrumuturilor acordate României vor presupune costuri mai ridicate.

Pentru ca Consiliul sa încheie procedura trebuie sa aprecieze ca deficitul bugetar excesiv a fost corectat si ca acesta va continua sa scada în urmatorii doi ani dupa ce a fost redus într-un an bugetar sub pragul de referinta de 3% din PIB.

Analistii chestionati de catre MEDIAFAX au precizat ca o eventuala procedura de infringement pentru depasirea tinte de deficit de 3% din PIB de catre România ar fi una îndelungata si ca este putin probabil sa se întâmple ceva dramatic pe termen scurt în acest sens, în conditiile în care exista o disputa la nivel european privind limita de 3%, iar în trecut si alte tari au depasit acest prag.

Deficitul bugetar a urcat la 2,8% din PIB (28,8 miliarde de lei) în primele zece luni ale anului, potrivit datelor publicate marti de MFP.

Reglementarile bugetare din Tratatul de la Maastricht au fost reformulate în anul 2005, grupate sub denumirea oficiala Pactul de Stabilitate si Crestere (PSC), unde este setat pragul de 3% în cazul deficitului bugetar si o perioada mai îndelungata de corectare a abaterii de deficit.